

HERSTUA MILJØ AS
Postboks 90
2032 Maura

Saksbehandler:
Anne Stine Zakariassen

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Herstua deponi for inert avfall og lettere forurensede masser

Kontrollnummer: 2019.122.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Tore Wethal

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:
Anne Stine Zakariassen

Andre deltagere fra virksomheten:
Ole Iversen

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:
Karoline Sivertsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Herstua deponi for inert avfall og lettere forurensede masser den 06.06.2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 5 avvik under inspeksjonen:

- Herstua Miljø AS sin mottakskontroll er svært mangelfull
- Herstua Miljø AS sin oppfylling og drift av deponiet har mangler
- Drift og vedlikehold av renseløsning for sigevann er mangelfull
- Overvåkingen av sigevann fra deponiet er mangelfull
- Herstua Miljø AS sin internkontroll er mangelfull

Fylkesmannen ser alvorlig på avvikene da dette kan medføre at Herstua Miljø AS tar imot masser til deponiet med høyere forurensingsgrad en det de har tillatelse til, og at de i tillegg ikke har kontroll på sigevannet fra deponiet.

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

8.10.2019	Kari Skogen	Anne Stine Zakariassen
dato	seksjonssjef	kontrollør

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Nannestad kommune
- Miljødirektoratet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: HERSTUA MILJØ AS	
Organisasjonsnr.: 999262767	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 38.120 - Innsamling av farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Herstua deponi for inert avfall og lettere forurensede masser	Anleggsnr.: 0238.0025.01
Kommune: Nannestad	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Deponering	
Tillatelse gitt: 09.05.2017	Sist endret: 12.06.2017

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Herstua Miljø AS fikk tillatelse fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus den 9.5.2017 til etablering og drift av deponi for inert avfall og lett forurensede masser. Første mottak avfall var i august 2018.

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- mottakskontroll
- internkontroll
- utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Herstua Miljø AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten.

Vi ser alvorlig på avvikene som ble avdekket i denne inspeksjonen. Herstua Miljø AS må sende inn en egen skriftlig redegjørelse **innen 15. desember 2019** som beskriver hvilke tiltak som er gjennomført for å lukke avvikene.

Gjennomføringen av tiltakene vil bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at svarbrevet til Fylkesmannen i Oslo og Viken (fmovpost@fylkesmannen.no) markeres med saksnummer 2019/33496.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 4. juni 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Herstua Miljø AS bli ilagt et gebyr på kr 26.300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Herstua Miljø AS sin mottakskontroll er svært mangelfull

Avvik fra:

Pkt 3.1. og 3.2 i tillatelse etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus til etablering og drift av deponi for inert avfall og lettere forurensede masser i Nannestad kommune datert 9.5.2017

Kommentarer:

Følgende avfallsfraksjoner kan i henhold til tillatelsen pkt 3.1 deponeres:

- Avfall som er klassifisert som inert etter avfallsforskriften kap. 9, vedlegg II, punkt 1.2 a)
- Forurensede masser som oppfyller kriteriene i avfallsforskriften kap. 9 vedlegg II punkt 2.1.

Alt avfall skal være behandlet før deponering

Ifølge tillatelsen pkt 3.2 skal det gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om avfallsforskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt før deponering og om avfallets innhold er i strid med tillatelsen.

Enhver leveranse skal inspiseres visuelt ved mottak og lossing og dokumentasjonen på avfallet må gjennomgås for å avgjøre om avfallet kan deponeres ved deponiet. Driftsansvarlig for deponiet må også gjennomføre stikkprøvekontroller for å sikre at avfallet som leveres faktisk samsvarer med den informasjonen som oppgis i basiskarakteriseringen.

Funn:

- Felles vekt med Herstua Grus – det er ikke installert kamera.
- Mottar analyserapport fra kunder på forhånd. Opplysninger om utlekking finnes ikke. Massene er kun vurdert med hensyn til tilstandsklasser (forurensningsforskriften kap 2). Masser opp til tilstandsklasse 3 aksepteres inn til deponiet.
- Herstua Miljø AS har en rutinebeskrivelse for mottakskontrollen som er utarbeidet i samarbeid ned konsulent, men forholder seg ikke til denne i praksis da det ble for komplisert.
- Ansvarlig for mottaket vet ikke hvordan «lett forurensende masser» er definert i regelverket, og har trodd at analyser iht tilstandsklasser erstatter basiskarakterisering av massene.
- Det er tatt prøver av i snitt hvert 170. lass (Herstua opplyser selv at dette er et avvik iht. eksisterende rutine som er hvert 100. lass).

Avvik 2

Herstua Miljø AS sin oppfylting og drift av deponiet har mangler

Avvik fra:

Pkt. 3.1.1, 3.4 og 3.5 i tillatelse etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus til etablering og drift av deponi for inert avfall og lettere forurensede masser i Nannestad kommune datert 9.5.2017

Kommentarer:

I henhold til tillatelsen pkt 3.4 skal utformingen av deponiet sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres, særlig for å forebygge utglidninger, samt at faren for setninger reduseres. Det skal tas hensyn til planlagt etterbruk av deponioverflaten slik at det settes av nok høyde/volum til å etablere planlagt topptetting i henhold til avslutningsplanen og de høydebegrensninger som angis i detaljreguleringsplanen.

I følge pkt 3.5 skal det være etablert prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet i driftsfasen. Disse skal sikre at kravene i avfallsforskriften og denne tillatelsen overholdes, og skal inngå i virksomhetens internkontroll. Alle ovennevnte prosedyrer og rutiner skulle være på plass ved etablering av deponiet. Eventuelle endringer som foretas ved oppfylling av deponiet i forhold til informasjon som forelå ved behandling av søknaden, må varsles Fylkesmannen.

Tillatelsen pkt 3.1.1 setter krav til tiltak for å redusere sigevannsmengden.

Funn:

- Herstua Miljø AS kan ikke dokumentere gjeldene etappeplan. Det er laget en etappeplan av Sweco (konsulent), men det er ikke denne som følges i praksis.
- Det gjøres ikke tiltak for å begrense «åpent» deponiareal – ingen kontroll med inntrenging av nedbør i deponiet og det tas imot boremasser med svært høyt vanninnhold på deponiet.
- Det er lagt en fiberduk med svellemembran (geosynth) i bunn med sand over og under, men det er ikke etablert sidetetting. Avfallet deponeres lagvis på bunnmembraner, men det ble under befaringen observert at sigevann renner ut over bunnmembranen og ned i grunnen (se Figur 1)
- Se også avvik 5

Figur 1 Sidekant deponi. Sigevann renner over bunn-/sidetetting (se avvik 2)

Avvik 3

Drift og vedlikehold av renseløsning for sigevann er mangelfull

Avvik fra:

- Pkt 3.3.3 i tillatelse etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus til etablering og drift av deponi for inert avfall og lettere forurensede masser i Nannestad kommune datert 9.5.2017
- Internkontrollforskriften § 5 annet ledd nr 7

Kommentarer:

I henhold til tillatelsens pkt 3.3.3 skal sigevann fra deponiet samles opp før rensing og utslipp til resipient. Sigevannet skal gjennomgå rensing som effektivt holder tilbake partikler.

Renseanlegget for sigevann skal driftes optimalt, og renseeffekt av anlegget skal dokumenteres. Det forutsettes at virksomheten utarbeider et eget program for å overvåke rensesprosessen tilpasset valgt renseløsning. Det skal så langt som mulig hindres at det oppstår unormale driftsforhold ved renseanlegget. Den driftsansvarlige skal ha et eget program for å sikre at eventuelt unormale driftsforhold oppdages innen rimelig tid. Sediment som oppstår i renseanlegget skal prøvetas.

Sigevann tillates ikke reinfiltrert i grunnen.

Funn:

- Herstua Miljø AS har ikke kunnskap om hvilke sigevannsmengder renseanlegget er dimensjonert for eller hvilke mengder som faktisk blir tilført.
- Det er ikke utarbeidet noen driftsinstruks for renseanlegget.
- Ved befaringen ble det observert mye finstoff i brønner og sedimentasjonsbasseng.
- Det kunne under tilsynet ikke vises til analyser av sediment fra renseanlegget.
- Vann fra sedimentasjonsbassenget går videre til et infiltrasjonsbasseng.
- I følge Herstua Miljø AS ledes sigevannet fra sedimenteringsdammen og videre til en ny dam hvor vannet infiltreres i grunnen og videre til elva Hæra som renner øst for dammen, selv om det i tillatelsen står at sigevann ikke tillates reinfiltrert i grunnen.

Avvik 4

Overvåkingen av sigevann fra deponiet er mangelfull

Avvik fra:

Pkt 4.2 og 4.3 i tillatelse etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus til etablering og drift av deponi for inert avfall og lettere forurensede masser i Nannestad kommune datert 9.5.2017

Kommentarer:

Virksomheten skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg III og Miljødirektoratets veileder TA 2077/2005. Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannslekkasjer eller endringer i

deponiets vanntilførsel. Det må tas vannprøver oppstrøm og nedstrøms deponiet av overvann og grunnvann. Det må også tas vannprøver før og etter rensing av sigevannet.

Den driftsansvarlige skal sørge for at resultatene av all overvåking vurderes av faglig instans. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet er deponiet pliktig til å iverksette tiltak.

Maksimalkonsentrasjonen av faststoff/suspendert stoff (SS) som slippes til resipient skal ikke overstige 50 mg/l eller medføre nedslamming i resipienten.

Funn:

- Herstua Miljø AS har laget et overvåkningsprogram, men de opplyste under tilsynet at de er på «etterskudd» med hensyn til prøvetaking.
- Det er ikke utført analyser på suspendert stoff av vann som slippes til resipient.
- Effekten av valgt renseløsning kan ikke dokumenteres.
- Det er ikke tatt prøve av sigevannssediment.
- Der er ikke installert sigevannsmåler.
- Det kunne under tilsynet ikke vises til en utarbeidet vannbalanse for deponiet

Avvik 5

Herstua Miljø AS sin internkontroll er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), av 6. desember 1996, med senere endringer § 5 annet ledd pkt. 2, 5 og 7.

Kommentarer:

Internkontrollen krever at det utføres systematiske tiltak som skal sikre at virksomhetenes aktiviteter planlegges, organiseres, utføres, sikres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Virksomheten skal sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, herunder informasjon om endringer.

Under tilsynet ble det avdekket flere mangler ved virksomhetens internkontroll med hensyn til ytre miljø. Virksomheten skal regelmessig gå igjennom hvilke miljøpåvirkninger virksomheten har og hvilke aktiviteter/produkter/tjenester som er opphavet til miljøpåvirkningen, samt ha oversikt over hvilke miljøkrav som gjelder. Bedriften bør derfor jevnlig vurdere om miljøkravene overholdes (samsvarsvurdering). Dette viser på hvilke områder det skal arbeides med forbedringer, hvilke aktiviteter som skal styres og kontrolleres slik at miljøpåvirkningen blir minst mulig, og myndighetskrav overholdes.

Funn:

- *Kompetanse:* Herstua Miljø AS sine ansatte kan ikke dokumentere kunnskap/opplæring innen deponidrift men støtter seg til konsulent (SWECO). Mangel på kunnskap gjør at skriftlige rutiner blir fulgt opp feil (se f. eks kulepunkt 3 avvik 1).
- *Miljørisikovurdering:* det kunne under tilsynet ikke vises til en dokumentert miljørisikovurdering. Det opplyses at det er laget en i forbindelse med søknadsprosessen, men daglig leder og mottaksansvarlig kjenner ikke innholdet i denne. Bedriften kan ikke vise til en liste over forebyggende tiltak.
- *Avvikshåndtering:* Herstua Miljø AS har ikke registret avvik på ytre miljø selv om det er oppgitt hendelser som kunne vært registrert. Eksempelvis er det oppdaget at vann på grunn av lag med tettere masser blir stående i «hengende» dammer utenfor deponiet. Dersom vannet ikke blir drenert vekk vil det renne inn i deponiet. Det er etablert en praksis med å grave vekk de tette massene i bunnen av dammen slik at vannet i dammene dreneres ned i grunnen istedenfor inn i deponiet. Dette er ikke avvikshåndtert, tatt inn i skriftelige rutiner eller risikovurdert.
- Det er ikke utført en samsvarsvurdering opp mot kravene i tillatelsen.

7. Anmerkninger

Det ble ikke gitt anmerkninger i forbindelse med kontrollen.

8. Andre forhold

Fylkesmannen ønsker å kommentere følgende forhold i forbindelse med befaringen av området:

- Herstua Miljø AS eies av Herstua Grus som også drifter andre aktiviteter på samme område. Herstua Grus driver blant annet mottak av betong samt stubber og røtter.
- Det ble under tilsynet observert tipping av betong på området. Herstua Miljø AS opplyste at betongen benyttes til utvikling av næringsområde (veier i forbindelse med deponiet ble ikke nevnt). Herstua grustak har tidligere mottatt betong uten nødvendig tillatelse. Mottaket ble stanset etter vedtak av Fylkesmannen i Oslo og Akershus den 5.4.2011. Herstua Grus påklaget Fylkesmannens vedtak, men Miljødirektoratet tok ikke klagen til følge og opprettholdt dermed Fylkesmannens vedtak, jf. brev fra Miljødirektoratet den 7.1.2015. Miljødirektoratet har gitt Herstua Grus tillatelse til midlertidig lagring og gjenbruk av betongen (datert 6.11.2015 med endring 8.7.2016). Fylkesmannen forutsetter at håndtering av betongen skjer i overensstemmelse med vilkår satt i Miljødirektoratets tillatelse.
- Under tilsynet ble det lagt merke til en sterk kreosotlukt. Det ble observert at nabobedriften til Herstua Miljø AS, firmaet «Nettservice», lagrer store mengder kreosotstolper uten tildekking.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Tillatelse etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus til etablering og drift av deponi for inert avfall og lettere forurensede masser i Nannestad kommune datert 9.5.2017.
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- [Lov om forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#), av 13. mars 1981, med senere endringer
- [Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall \(avfallsforskriften\)](#), av 1. juni 2004, med senere endringer.
- [Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#), av 6. desember 1996, med senere endringer.

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Avfallsdeklarering.no (M421/2015)
- Farlig avfall fra virksomheter (TA-2945)
- Gebyr ved kontroll (TA-2608)
- Håndtering av farlig avfall (M284)